

Nr. 154.

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Piątek, dnia 13 czerwca 1919 roku.

Cena prenumeraty:

w ŁODZI:
Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. „ 4.80
Za roznośnienie
70 fen. miesięcznie.
Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. 19.50
Miesięczn. „ 6.50

Kalendarzyk:

Piąt. 13.VI Such. dz. Anton.
Sob. 14.VI Such. dz. Bazyl.
Niedz. 15.VI Trójcy Św. Wita
Pon. 16.VI Bennona.

Redakcja

w Łodzi

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28.

Można zamawiać „Rozwój“: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kłosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kłosk.

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi 1 marka za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 10 fen wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

Występy znanej Operetki polskiej
H. CZARNECKIEGO

w teatrze „SCALA“, Cegielniana 18.

Ceny miejsc niższe. Bilety w rozsprzedaży w cukierni W-go Roszkowskiego. 1100 1

PIĄTEK, 13 czerwca
Księżniczka czardasza
rekordowa operetka w 5 aktach, Kalmana.
Tańce-ewolucje.

SOBOTA, 14 czerwca
Cygańska miłość
oper. w 3 akt. F. Lehara. Tańce-ewolucje.

NIEDZIELA, 15 czerwca, 2 przedstawienia:
o g. 5 1/2 po poł. Ceny niższe od 1 do 8 marek
operetka Nedbała. Tańce: Mazur, Krakowiak, Oberek.
wiecz. o 7 m. 45. Wieszczka Karnawału
znakom. oper. w 3 akt. S. Kalmana. Tańce-ewolucje.

Stosunki polsko-niemieckie.

Paryż, 12 czerwca. (PAT.) Prezydent Paderewski konferował 8 bm. z przedstawicielami państw sprzymierzonych w sprawie ewentualnego ataku Niemców na Polskę. Po wyczerpującej dyskusji osiągnięto zupełną jednogłośnieść. Na wypadek ataku niemieckiego przewidziana jest w pierwszym rzędzie blokada portów niemieckich.

Plebiscyt na Śląsku.

Lion, 12 czerwca. (PAT.) Lloyd George, Wilson, Clemenceau i Orlando zgodni są co do treści odpowiedzi, która doręczona zostanie Niemcom w piątek. W odpowiedzi tej prawdopodobnie wymieniona będzie data od kiedy Niemcy włączone będą do ligi narodów, możliwie już w październiku r. b., oraz przyrzeczenie plebis-

cytu na Śląsku (?) i w częściach Prus wschodnich.

Łgarstwa niemieckie.

Warszawa, 12 czerwca. (PAT.) „Daily Mail“ ogłasza korespondencję Williama z Bytomia. Mówi on o Górnym Śląsku jako o prowincji zamieszkałej przez Niemców i stwierdza silną wolę górnoślążaków za przynależeniem do Niemiec.

Już ukończono.

Paryż, 12 czerwca. (PAT.) Komisja mająca ustalić granicę niemiecko-polską, obradująca pod przewodnictwem generała Lerond, odbyła wczoraj rano ostatnie posiedzenie. Po południu przedłożyła swoje uchwały naczelnikom rządów 4 mocarstw.

Na czeskim pograniczu.

Cieszyn, 12 czerwca. (PAT.) Według otrzymanych tu prywatnych wiadomości, na czele wojsk węgierskich, walczących z Czechami, idą oddziały niemieckie Mackensena w celu przedarcia się do Niemiec przez Śląsk. Jest ich około 40 tysięcy.

Haller w Cieszynie.

Cieszyn, 12 czerwca. (PAT.) Zapowiedziany na jutro rano, przyjazd gen. Hallera do Cieszyna obudził entuzjazm wśród całej ludności. Spodziewane są deputacje z całego zagłębia węglowego i z pod okupacji czeskiej.

Cieszyn, 12 czerwca. (wł.) Przyjazd generała stał się jedną, potężną owacją. Robotnicy ze Śląska zabranego przez Czechów, górnicy ze Śląska pruskiego, górale ze Spżi i Orawy przy-

szli tu witać kochanego generała. Zwłaszcza robotnicy i górnicy dopominali się wyzwolenia ich z pod tyranii czeskiej i niemieckiej, wzywali Polski ratunek. Wszystko to odbyło się w oczach przedstawicieli koalicji. Nieprzebrane tłumy szły trop w trop za pojazdem generała Hallera, którego obsypano kwiatami.

Generał, uspokajając górników, prosił ich jeszcze o chwilę cierpliwości a wyswobodzenie nadejdzie.

Co to za ustępstwa?

Cieszyn, 12 czerwca. (PAT.) Czesi zażądali od naszych kolei znów 500 wagonów i 20 lokomotyw do przewiezienia przez Śląsk ewakuowanych ze Słowaczyny materiałów aprowizacyjnych. Wagony przedtem udzielone przez nasz rząd, przewożą majątek czeski.

DEKRET № 300.

Zgodnie z uchwałą Ministrów, stanowiącą niniejszym co następuje:

W miejscowości ogłoszonej w stanie wyjątkowym winny przechowywania broni palnej bez pozwolenia odpowiedniej władzy ulegnie karze więzienia od 1 do 5 lat; winny przechowywania materiałów wybuchowych bez pozwolenia odpowiedniej władzy, ulegnie karze więzienia od 2 do 5 lat; — zaś winny użycia tej broni lub materiałów wybuchowych przy dokonaniu przestępstwa przeciw życiu lub mieniu — ulegnie karze ciężkiego więzienia bezterminowego.

Dekret niniejszy otrzymuje natychmiast moc obowiązującą.

Dan w Warszawie, dnia 11 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa (→) Józef Piłsudski.

Prezydent Ministrów (→) J. Moraczewski.

Minister Spraw Wewnętrznych

w z. M. Barlicki.

TOWARZYSTWO SPIEWACZE

pod wezwaniem 1101 1

św. Kazimierza

urządza majówkę dnia 15-go czerwca w lesie Gałkowskim, na którą zaprasza członków.

Kwestja polska w opinii francuskiej.

Dzięki nieustannej działalności narodowego komitetu w Paryżu, kwestja polska nie tylko nie schodzi z łamów gazet, ale jest jeszcze oświetlana bardzo trafnie.

I dziś najpoważniejsze dzienniki francuskie zajmują głos w tej tak ważnej dla Europy Francji a przedewszystkiem Polski sprawie.

Najważniejszym zagadnieniem chwili obecnej jest zapytanie co w razie niepodpisania pokoju uczynią wojska Hindenburga, stojące na północy, które w połączeniu z wojskiem na Górnym Śląsku, stanowią prawie 300,000 armję, gotową do uderzenia na Polskę. Wobec tych faktów, nie trzeba chyba opinjować demonstracji ludowych — dziesiątków tysięcy ludzi, zgromadzonych na placach publicznych każdego miasta, śpiewających „Deutschland über Alles“ i całych pułków, przechodzących z krzykiem „Wacht am Rhein“, ale odwróconych tyłem do Renu, a przodem ku Polsce i Rosji.

Istotnie, wszystko przemawia za tem, że Niemcy, choćby byli zmuszeni podpisać pokój — proklamowanie republiki nadreńskiej pod okupacją francuską, która ma objąć Nadrenję, Palatynat bawarski i Hesję Nasawską, z zapowiedzią analogicznego kroku w Hanowerze, sta-

Miljonowe nadużycia w szpitalnictwie polskim.

(Od własnego korespondenta.)

Kraków, 10 czerwca. (wł.) Książę Paweł Sapiecha, prezes ogólnego czerwonego krzyża i pokrewnych instytucji podał się do dymisji. Powodem są miljonowe nadużycia w różnych działach kasowych tej instytucji.

Zwłaszcza kolosalnych rozmiarów dosięgły one w zakładzie Chramca i Zakopanem, stojącym pod zarządem polskiego czerwonego krzyża.

nowi ostrzeżenie dla całości Niemiec w razie zerwania rokowań pokojowych — podejmą walkę na wschodzie, choćby pod formą rokoszu.

Prasa francuska doskonale rozumie, jakie znaczenie posiadałoby zarówno ustępstwo Ententy w sprawie granic zachodnich Polski, jak i pozwolenie Niemcom na prowadzenie wojny z Polską.

„Temps“ z powodu wycieczki dziennikarzy anglo-saskich na Śląsk, uważał za stosowne przypomnieć dzieje Śląska, aby sprostować zjawiające się fałszywe. Zaznaczył w jaki sposób Fryderyk II zdobył Śląsk, jakimi drakońskimi rozporządzeniami nakazano księżom i pastorom nauczenia się języka niemieckiego w ciągu jednego roku, wypędzeniem nauczycieli Polaków, (zakazem zawierania małżeństw przez osoby, nie znające języka niemieckiego i t. p.), prowadził gwałtowną germanizację tego kraju, dał przykłady późniejszej fazy polityki antypolskiej i obudzenia się na Śląsku walki o polskość.

„Temps“ na podstawie świadectw niemieckich udowodnił, że Górny Śląsk jest związany ekonomicznie ściśle nie z Niemcami, lecz z Polską i że przemysł śląski był podstawą militarnej siły Niemiec.

Z powodu żądania przez Niemców plebiscytu na Górnym Śląsku, pisze „Temps“: „Brak słów dla wypowiedzenia odrady, którą się czuje wobec takich poduszceń. Czego oczekuje rząd niemiecki, żądając plebiscytu?“

Ma nadzieję nadania demokratycznego wyrazu, prawniczego wyniku dzieła ucisku i grabieży, których państwo pruskie dokonało na Śląsku od 180 lat. Liczy na to, że system Hohenzollernów, którego owoce zachowuje stajannie system Noskego, pozostawił dosyć głębokie ślady na Górnym Śląsku, żeby można było zarejestrować duży stosunek głosów niemieckich. Skorzystałby z tego Niemcy, usiłując nie wrócić do Fryderyka II. Czy aljanci dadzą się wziąć na ten lap?

Nawiasem pozwolę sobie wtrącić dla oświe-

lenia wartości i słuszności plebiscytu w krajach uciskanych, że przeprowadzony spis ludności w Alzacji i Lotaryngii, choćlarz panowanie tam Niemców trwało cztery razy krócej, niż na Śląsku, wykazał tylko 59% ludności rdzennej, zaś 28% emigrantów z Niemiec, a 10% potomków małżeństw mieszanych.

Słusznie też pisze „Temps“, omawiając kontrproponycje pokojowe niemieckie, które w sprawie polskiej nazywa „czelnością szczególnie niezdolną“: „że dla utworzenia niepodległego państwa polskiego (w myśl 13 i 14 punktów Wilsona) i dla zapewnienia kilku dziesiątkom milionów jego mieszkańców jedyne go dostępu do morza, wcielona ma być ludność, mówiąca po niemiecku, coż w tam dziwnego, o ile chodzi o okręgi, które przeszło od półtora wieku poddane były najintensywniejszej, najbrutalniejszej germanizacji, opartej na wywłaszczeniu właścicieli Polaków na rzecz kolonistów niemieckich?“

Opinia francuska nie bierze tragicznie wykrzyknika niemieckiego „nigdy“ w sprawie przyjęcia warunków pokoju. Natomiast coraz większy niepokój budzą właśnie plany niemieckie na Śląsku.

Niebezpieczeństwo akcji niemieckiej — pisze „Temps“ — nie leży nad Renem, lecz na pograniczu Śląska Galicji i Kongresówki. Obrona granic Polski, łatwych do zaatakowania, Polski, daleko leżącej od Francji, wymaga szybkiego przetrzucania wojsk i rozwoju fabryk broni i amunicji.

Bez węgla staną koleje i fabryki. Nagrażone na Śląsku wojska niemieckie, prowokujące ludność polską, mogą natychmiast zająć całe zagłębie węglowe polskie.

„Stoimy wobec dylematu: czy Niemcy podpiszą, czy nie podpiszą tych zasadniczych warunków, które Czwórka ogłosiła jako nietykalne? Jeżeli chcemy, aby Niemcy podpisały — a nie możemy chcieć czego innego — stoimy wobec ryzyka: Niemcy mogą spróbować awantury na swej wschodniej granicy. Jesteśmy uprzedzeni. Czuwajmy!“

Delegacja łódzka u ministra skarbu.

Dziś minister skarbu, Karpiński, przyjął deputacje Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi w osobach pp. Milkera, Gajewicza i Łęczyckiego. Omawiano sprawę długów hipotecznych

i konwersji tych na nową walutę. W zasadzie postanowiono utrzymać stan dotychczasowy aż do nowych rozporządzeń.

OLBRZYMIĘ INTERESY.

Armja nasza na Wschodzie, czyniąc gwałtowne postępy — zdobyła materiału żelaza, który szedł z Rosji przez Wołyń do Niemiec, gdyż inne drogi były zajęte. Ponieważ na Wschodzie ten materiał nie jest dosyć pewny, przeto rząd postanowił go zbyć, z tem zastrzeżeniem, aby był przywieziony w głąb kraju.

Na ogłoszenie, zrobione w „Kurjerze Warszawskim“, rzucili się żydzi z chęcią zrobienia olbrzymiego interesu. Jeden z nich nabył nawet pół miliona pudów żelaza za 160,000 mk., ale rząd kupna nie zatwierdził, oddając słusznie pierwszeństwo instytucjom społecznym i sejmikom.

Do pierwszych takich kupców należy też

nasz sejmik powiatu łódzkiego, który zakupił około 20 kilometrów szyn dla kolejek dojazdowych i odpowiedni tabor, którym zamierza eksploatować granit polny (brukowiec) z Górek.

W Łodzi żydzi kręcą się jak mogą, aby coś ucieknąć z tych wielkich łupów i dlatego radzi by byli postawić kogoś innego — firmowego, ofiarując mu wielkie sumy od wagonu. Transport bowiem jest łatwy, gdyż włożące żywność na Wschód wagony, powracają zwykle próżnymi.

Spodziewamy się, że nasze ministerjum tym razem nie da się podejść przez przebiegłych i nie przebiegających w środkach „neutralnych“.

KRONIKA.

— O prawa języka polskiego.

a) Ministerjum spraw wewnętrznych wydało okólnik, oplewający, aby w rozlepianych ogłoszeniach, gdzie figurują napisy żargonowe, był zamieszczony również tekst polski na pierwszym miejscu.

Rozporządzenie to dotyczy również i film kinematograficznych, na których przed tekstem obcym powinien być tekst w języku polskim.

— Przymusowa rekwizycja.

k) Z polecenia referenta aprowizacyjnego okręgu łódzkiego specjalna ekspedycja przystąpiła do przymusowej rekwizycji ziemniaków, podług niedostarczonego kontyngensu w gminie Babice, Kazimierz, pow. łódzkiego.

— Na żołnierza polskiego.

W niedzielę, dnia 15-go b. m., odbędzie się sprzedaż uliczna znaczka, na dochód Tow. pomocy dla żołnierza polskiego. Działnice pozostają te same, co w poprzednią niedzielę, a mianowicie: I Piotrkowska 295 (stołownia Geyera), II Piotrkowska 204-6, III centralna Piotrkowska 104, IV Średnia 19, V Zgierska 11. Puszki wydawane będą w sobotę od godz. 4 po poł. i w niedzielę od 9 rano. Kwestujący obowiązani są zwrócić puszki w niedzielę do 5 po poł.

— Wykazy jeńców.

Z biura wywiadowczego Czerwonego Krzyża we Lwowie (ul. Bielowskiego 6) otrzymujemy wiadomość, iż otrzymało ono wykazy jeńców i internowanych w obozach w Czortkowie, Rohatynie, Kołomyi, Stanisławowie, Stryju, Buczaczu, Złoczowie i Jazłowie, sporządzone przez komitet 10 pań Czerwonego Krzyża w Stanisławowie.

Dymisja ministra.

Warszawa, 12 czerwca. (wł.) Minister przemysłu i handlu, dr. Chąćia, ustąpił z zajmowanego stanowiska. Na jego miejsce mianowano inż. Służyckiego, b. dyrektora huty Handkego w Częstochowie.

— Ujawnienie artykułów pierwszej potrzeby.

a) Komisarz rządowy na m. Łódź, w myśl dekretu Naczelnika Państwa o lichwie wojennej, podaje do wiadomości publicznej w porozumieniu z prokuratorem przy sądzie okręgowym w Łodzi: 1) że wszelkie zapasy artykułów pierwszej potrzeby winny być ujawnione do sprzedaży konsumentom, w tym celu winny one znajdować się w składach, sklepach lub magazynach, noszących na zewnątrz na widocznym miejscu szyld z firmą właściciela i dokładnym napisem, jakie towary są przedmiotem handlu; 2) w wypadkach, gdy właściciel towaru nie jest w stanie zastosować się do niniejszego rozporządzenia, winien posiadane towary sprzedać lub oddać w komis firmom.

Towar napotkany w miejscach nie odpowiadających wymaganiom niniejszego rozporządzenia, zostanie przez władze zatrzymany, a właściciel jego pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.

— Zaprowiantowanie miasta.

k) Wydział zaprowiantowania miasta postanowił zmniejszyć o połowę cenę suszonej kapusty, a mianowicie z 1 mk. 50 f. do 75 f. za funt, za tą samą cenę postanowiono sprzedawać suszoną marchew i brukiew. Cenę mąki pszennej podniesiono z 70 do 85 f. za funt, ryżu z 2 mk. do 2 mk. 40 f. za funt, zaś kuchniom po 2 mk. 15 f.

— Coraz lepiej!

k) Jeden z obywateli miasta Łodzi zwrócił się do magistratu z podaniem o wniesienie nowonarodzonego syna do rejestru ludności dla bezwyznaniowców. Ponieważ w urzędzie stanu cywilnego przy magistracie rejestracja osób bezwyznaniowych nie jest przeprowadzana, przeto magistrat zwrócił się do m. spraw wewn. z prośbą o nadesłanie stosownych wskazówek.

— Kontrola szpitali.

a) Kierownik Wydziału zdrowotności publicznej, dr. Koziółkiewicz, wspólnie z kilkoma radnymi dokonywa szczegółowych oględzin szpitali miejskich. W ostatnich bowiem czasach do Wydziału zdrowotności publicznej napływają ciągle skargi chorych na złe odżywianie. Jak nas informują, w każdym szpitalu istnieją 3 kuchnie, mianowicie: dla chorych, dla wyższego personelu i dla niższego personelu szpitalnego. Dwie ostatnie kuchnie gotują nierzadko smaczne i pożywne jedzenie.

W szpitalu miejskim przy ul. Drewnowskiej chorzy przez dłuższy czas nie otrzymywali wody zimnej przygotowanej do picia, ani też nie mogli przygotować sobie herbaty, mimo że posiadali cukier i herbatę.

O wywożeniu mięsa z zakładu przy ulicy Tramwajowej № 17 pisaliśmy już w swoim czasie. Wogóle panujące obecnie porządki w niektórych szpitalach i zakładach Wydziału zdrowotności są nie do pozazdroszczenia, dla Wydziału zdrowotności publicznej nastęrcza się tu pole do działania.

O wynikach oględzin szpitali i zakładów napiszemy później szczegółowo, gdyż Wydział zdrowotności nie będzie chętna nic ukrywać w tajemnicy, a szerszy ogół zainteresuje się tem bardzo.

— Pokaz.

W dniu 15 bm. o godz. 4 po południu w parku „Zródliska“ przy Wodnym Rynku odbędzie się pokaz ogrodniczy robót przy zakładaniu parku.

Prelegentem będzie p. E. Ciszewicz. Wejście na pokaz dla amatorów po 50 fen., zaś dla uczniów szkół po 20 fen.

— Zebrania.

W niedzielę, 15 czerwca br., o godz. 10 rano w sali przy ul. Głównej nr. 31 odbędzie się ogólne zebranie człon. Pol. zaw. zaw. rob. przem. żelaznego.

Zarząd Koła Polek zawiadamia swoje członkinie, że poświęcenie gospody żołnierskiej Aleje Kościuszki № 26 odbędzie się w sobotę, dnia 14 bm. o godz. 5 po południu.

Mareszcie i ci.

Kopenhaga, 6 czerwca. (wł.) Rząd duński uznał niepodległość Polski.

— Z Tow. prawniczego.

Na ogólnym zebraniu członków Towarzystwa prawniczego, które się odbyło w dniu 6 czerwca br., postanowiono przenieść siedzibę do lokalu w domu № 91 przy ul. Piotrkowskiej i wznowić przerwana chwilowo działalność z dniem 1 lipca br.

Na miejsce ustępujących członków Zarządu adw. T. Stożkowskiego i sędziego A. Stanisławskiego wybrano: prezesa sądu okręgowego, p. K. Rossmanna i adw. Piotra Kona, na zastępców: sędziego M. Cynarskiego i notariusza Cz. Chrzanińskiego.

— Zawiadomienie.

Zarząd koła łódzkiego bibliotekarzy polskich zawiadamia, że z powodu nagłego wyjazdu prelegenta p. Izdorczyka, zapowiedziana na niedzielę 15-go czerwca, o godz. 4 po południu druga konferencja miesięczna—zamiast w „Wiedzy” — odbędzie się w lokalu biblioteki publicznej, Andrzeja 14. Prelekcję wygłosi p. Augustyniak na temat „Szkoły bibliotekarskie, zawód i warunki bytu bibliotekarza w Ameryce”.

— Wycieczki.

W niedzielę, 15 bm., Drużyny śpiewacze Stow. handlowców polskich urządzają wycieczkę do Gałkówek.

Wyjazd nastąpi ze stacji Łódź-Fabryczna o godz. 7 rano. Zapisy do soboty włącznie przyjmuje kancelarja Stowarzyszenia.

W razie niepogody wycieczka zostaje odłożona na dzień 22 bm.

Sekcja śpiewaczo-dramatyczna przy Resursie rzemieślniczej chrześcijańskiej w Łodzi urządza wycieczkę do Sokołowa 15 czerwca bm. Zbiórka w poczekalni Zgierskiej o godz. 7 i pół rano.

— Uposażenie pracowników rolnych.

a) W wielu miejscowościach powiatu Łódzkiego zawarte zostały i zaakceptowane przez komisję rozjemczą umowy, obowiązujące wszystkich pracodawców i pracowników rolnych na zasadzie ustawy o załatwianiu zatargów zbiorowych. Umowy zawierane są na rok. Obie strony obowiązują trzymiesięczny termin wypowiedzenia pracy.

W myśl ustawy dzień pracy trwa od wschodu do zachodu słońca w czasie zimy, latem od g. 6-iej rano do zachodu słońca. Wszelkie dodatkowe roboty po za godzinami pracy powinny być wynagradzane oddzielnie.

Ordynarjusz otrzymuje 600 marek rocznej pensji oraz ordynarja, opał, grunta itd. Pracownik otrzymuje mieszkanie, złożone z jednej izby w dobrym stanie.

Także w szkołach, gdzie są wymagane osobne opłaty, pokryje wydatki pracodawca. O ile w folwarku ilość dzieci od lat 4 do 7 wyniesie będzie 20 i więcej, to winna być otwarta ochronka. Na wypadek pogrzebu winny być wypłacone rodzinie jednorazowe zapomogi w wysokości: na pogrzeb pracownika (ojca rodziny) 100 mk., jego żony 50 mk. i dziecka 25 marek oraz trumnę itd.

Teatr i sztuka.**— Teatr Polski.****Występy Al. Zelwerowicza.**

Niezwykłe zainteresowanie wśród publiczności łódzkiej obudziły gościnne występy Al. Zelwerowicza, znakomitego artysty i reżysera. P. Zelwerowicz ukaże się nam w swych najlepszych kreacjach dnia 14 b. m. (w sobotę) w „Weselu” Wyspiańskiego, dnia 15 b. m. (w niedzielę) w „Zywym trupie” Tolstoja. Próby sztuk są w toku.

Dyrekcja teatru pozyskała na stałe utalentowanego artystę teatru krakowskiego p. B. Samborskiego, który po raz pierwszy wystąpi w „Weselu” w roli gospodarza.

Operetka polska.

Przed wyjazdem na sezon letni do Ciechocinka operetka wystąpi jeszcze kilka razy gościnnie w teatrze „SCALA” przy ul. Cegielnianej № 18. — Pierwsze przedstawienie odbędzie się w „Scali” dziś, w piątek o godz. 8 wiecz. Grana będzie ciesząca się zawsze ogromnym sukcesem melodyjna „Księżniczka czarodasza”. Dalszy repertuar zapowiada:

W sobotę ulubiona melodyjna operetka Lehara „Cygańska miłość”.

W niedzielę, po południu „Polska krew”, wieczorem „Wieszczka karnawału” — clou ostatniego sezonu wiedeńskiego.

Za tydzień rozstrzygną się losy Europy.**Termin ostateczny.**

Paryż, 12 czerwca (PAT). Jeżeli odpowiedź na niemieckie kontrproponycje będzie doręczona jutro delegacji niemieckiej, to ostateczny termin, jaki przyznany będzie hr. Brockdorf-Rantzau dla odpowiedzi, prawdopodobnie zostanie wyznaczony na 20 czerwca br.

Decyzja Wilsona.

Paryż, 12 czerwca (PAT). Prezydent Wilson wróci prawdopodobnie w poniedziałek z wycieczki swojej do Brukseli. Dalszy jego pobyt zależy w zupełności od tego, czy Niemcy podpiszą traktat. Jeżeli natomiast Niemcy nie podpiszą, wyjedzie on natychmiast do Ameryki i przyjedzie dopiero później z powrotem. Jeżeli natomiast Niemcy podpiszą, to Wilson pozostanie jeszcze w Europie, aby współdziałać w ostatecznej uchwale co do innych traktatów.

Granice węgierskie.

Paryż, 12 czerwca (PAT). Rada 5 ministrów spraw zagranicznych, to jest Lansing, Balfour, Pichon, Sonino i Matino oraz pp. Tardieu i Cambon, w środę rano zajmowała się sprawą granic węgierskich. Wystuchano premierów rumuńskiego i czesko-słowackiego, jako też ministra Benesa.

Nieporozumienie.

Paryż, 12 czerwca (PAT). Wszelkie porozumienie w sprawie Rjeki stało się niemożliwe z powodu oporu Orlanda, który nie chce prowa-

dzić dalszych rokowań na podstawie nowych propozycji, jakie Wilson przedłożył po zbadaniu kontrpropozycji jugosłowiańskich. Wobec tego, że nie zapadła w tej sprawie uchwała, a parlament włoski zwołano na 19 czerwca br., należy obawiać się nowych gwałtownych przemówień i manifestacji narodowych włoskich, przeciw Francji.

Nota austrijska.

Paryż, 12 czerwca (PAT). Przewodniczący delegacji austrijskiej Renner we wtorek doręczył panu Clemenceau notę ogólnej sytuacji Austrii. 15 delegatów austrijskich, w tej liczbie prof. Lamasch we wtorek wieczorem udało się do Wiednia w towarzystwie członka misji wojskowej Fabrea.

Nieprzyjęci.

Paryż, 12 czerwca (PAT). Komisja do spraw Ligi narodów nie mogła się zgodzić w sprawie warunków przypuszczenia Niemiec do Ligi i ograniczyła się do przedłożenia radzie „4-ch” protokołu obrad.

Odosobnione Niemcy.

Paryż, 4 czerwca. (PAT.) Komisja ligi narodów nie doszła do porozumienia na temat warunków przyjęcia Niemiec do ligi narodów. „Petit Journal” pisze, że Clemenceau będzie energicznie bronił poglądu francuskiego, iż przyjęcie Niemiec już obecnie do ligi narodów jest niemożliwe. Będą one przyjęte wówczas dopiero, kiedy dowiodą szczerości swoich zamiarów pokojowych.

Zdrada rusińskiej inteligencji.

Lwów, 12 czerwca. W ostatnich dniach wojskowość polska uwięziła w mieście znanych ukraińskich działaczy i wiczych, a mianowicie: prof. dra. Studelskiego, Kiweluka, posła do sejmu krajowego, W. Ochrymowicza, dyrektora departamentu ministerjalnego, St. Czarneckiego, wyższego urzędnika wydziału krajowego, Michała Korola, adwokata i brata jego Stefana.

Aresztowani są pod zarzutem zdrady stanu i komunikowania się na szkodę miasta z ukraińcami.

W znalezionej korespondencji wykazuje się jasno, iż cel artylerji ukraińskiej, przy pomocy umówionych sygnałów wskazywali uwięzieni. Wszystkim grozi kara śmierci.

W odzyskanej Galicji wschodniej.

Lwów, 12 czerwca. Trembowla, Chorostków, Zbaraż i Husiatyn znajdują się już w rękach polskich.

Mnóstwo osób z inteligencji wyznania grecko-katolickiego oraz włościan w Galicji wschodniej przechodzi na katolicyzm. Ludność ruska na ogół jest zadowolona z powrotu rządów polskich.

Pogłoski o przekroczeniu granicy galicyjskiej przez bolszewików koło Tarnopola są nieprawdziwe.

Fałszywe pogłoski.

Lwów, 12 czerwca. (PAT.) Referent prasowy dowództwa na Galicję wschodnią donosi, że wiadomości jakie w ostatnich dniach pojawiły się w prasie, że do Stanisławowa wkroczyły wojska rumuńskie, są zupełnie nie prawdziwe. Źródłem ich jest tendencyjny sposób informowania wiedeńskiego biura koresp. Miasto Stanisławów zdobyte przez ludność polską zajęte jest bez przerwy przez wojska polskie. Kłamliwe informacje zostały wysnute z tego, że w Stanisławowie znajduje się jedynie oficer łącznikowy rumuński, który ma za zadanie utrzymać łączność między armją rumuńską a naszym dowództwem.

Odnalezienie dalszych ofiar w Złoczowie.

Lwów, 12 czerwca. Na dziedzińcu więziennym w Złoczowie odkopano zwłoki 3 włościan polaków z Łaskiego Małego, których rozstrzelano na podstawie nieogłoszonego wyroku za to, że zabrani do wojska ukraińskiego oświadczyli, że nie będą walczyli przeciwko swym braciom.

Na cegielni zaś znaleziono zwłoki rozstrzelanego legionisty, którego osobistości dotychczas nie stwierdzono.

Olbrzymie łupy wojenne w Stanisławowie.

Lwów, 12 czerwca. Cofające się wojska ukraińskie pozostawiły na dworcu w Stanisławowie olbrzymie łupy. W szczególności wojska polskie zagarnęły około 200 parowozów i 1610 wagonów, wyładowanych różnorodnym materiałem wojennym, amunicją, zbożem, cukrem, skórą, mundurami, ropą, w tem przeszło 100 wagonów cukru, wagon obręczy gumowych do samochodów, dwa pociągi z benzyną, jeden pociąg, zawierający na lorach około 35 ciężkich armat. W warsztatach „Unji wyrobów żelaznych” zajęto około 100 armat lżejszego i ciężkiego kalibru, specjalne armaty do ostrzeliwania aeroplanów, kilka armat okrętowych, wielkie zapasy amunicji i różnorodnego sprzętu wojennego.

Protest.

Lwów, 12 czerwca. (PAT.) Komitet obrony narodowej ogłosił odezwę, w której protestuje przeciw rokowaniom z ukraińcami powołując się na okropne morderstwa dokonywane przez wojska ukraińskie.

Komisja Sejmowa.

Lwów, 12 czerwca (PAT.) Dziś odbędzie się posiedzenie komisji sejmowej dla zbadania okrucieństw ukraińskich pod przewodnictwem posła Zamorskiego.

Polska służba dyplomatyczna.

Paryż, 12 czerwca. (wł.) Komitet narodowy wysłał swoich agentów konsularnych do Odessy, Konstantynopola, Archangielska i Wołogdy.

Warszawa, 12 czerwca. (wł.) Minister Spraw Zewn. ostatecznie ustalił organizację zagranicznych agentur. Będą mianowicie posłowie I kl. (ambasadorowie) i II klasy. Ambasadory będą narazie w Londynie, Paryżu, Rzymie, Waszyngtonie, Tokio i Berlinie.

Poselstwa (II klasa) w Watykanie, Bernie Szwajcarskim, Brukseli i Bukareszcie. Pensja ambasadora (posła I klasy) 24,000 franków, ministra 18,600, posła II klasy 15,600 fr. Pensja radcy legacyjnego I kl. 13,500 fr., II kl. 11,400 fr., sekretarza I klasy 9,000 fr., II kl. 7,800 fr. Attaché 5,700 fr. Dodatek aktywny 100% i drożyzniany i 15 do 25%. Widzimy zatem, że wynagrodzenia są świetne.

Gmina żydowska przed sądem.

Warszawa, 12 czerwca. (PAT.) Wobec fałszywych wiadomości umieszczonych w prasie zagranicznej na mocy protestu gminy żydowskiej w Wilnie co do rzekomego pogromu żydów przez wojska polskie w czasie oswobodzenia Wilna:

Uważamy za konieczne stwierdzić: 1) Wskazanie w proteście gminy żydowskiej i umieszczone na mocy tego protestu w pismach zagranicznych wiadomości co do pogromu żydów w Wilnie są absolutnie fałszywe i oszczercze, 2) żadnego pogromu żydów w Wilnie nie było. Przy oswobodzeniu Wilna rzeczywiście zostało zabitych 50 od 60 żydów, lecz wszyscy oni walczyli

wspólnie z bolszewikami przeciw wojskom polskim i zginęli w czasie walk na ulicach Wilna, 3) część ludności żydowskiej w Wilnie jawnie pomagała bolszewikom, strzelając z okien i dachów do wojsk polskich, 4) cała ludność chrześcijańska Wilna jest w najwyższym stopniu oburzona fałszywym i oszczerzym protestem gminy żydowskiej, czego dowodem uchwały ligi robotniczej Wilna, koła polek oraz walnego zgromadzenia związku kresowców, kategorycznie stwierdzające kłamliwość protestu gminy żydowskiej oraz żądające dochodzenia sądowego za oszczerstwo przeciw inicjatorom i autorom tego protestu.

Z SEJMU.

(Posiedzenie wczorajsze.)

Warszawa, 12 czerwca. (PAT.) Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu pos. Arciszewski wniósł interpelację w sprawie krwawych zajęć w Zawierciu w dniu 6 b. m.

Dodatek dla żołnierzy.

W drugim czytaniu ustawy o tymczasowym dodatku do poborów oficerów i żołnierzy i o dodatku dla ich rodzin sprawozdawca pos. ks. Nowakowski nadmienił, że komisja proponuje wypłacenie tych dodatków od 1 br. Ustawa obciąża skarbu państwa kwotą 7 i pół milionów marek miesięcznie.

Pos. Załuska jest za należyтым wyposażeniem na froncie, przez co odpadnie dla ich rodzin obowiązek zaopatrzenia.

Pos. Michalak imieniem NZR. wnosi, ażeby podoficerów i żołnierzy pełniącym służbę w kancelariach wypłacono dodatek do strawnego w wysokości 50%.

Pos. Ostachowski jest za należyтым wyposażeniem oficerom i żołnierzom. Klub polskiego zjednoczenia ludowego będzie głosował za ustawą z tym dodatkiem, ażeby i rodzicom oficerów i żołnierzy przyznano dodatek.

Pos. Bągiński żąda równej normy poborów, także i dla armji Hallera.

Ustawę o podwyżce przyjęto.

Po przemówieniu innych posłów, Sejm przyjął ustawę en bloc wraz z proponowanymi wnioskami, odrzucając tylko wniosek pos. Bażyńskiego.

Drugim punktem porządku dziennego było sprawozdanie komisji skarbowo-budżetowej w sprawie wniosków pos. Arciszewskiego i Purzaka w przedmiocie natychmiastowego regulowania płac wszystkich pracowników pocztowych, telegraficznych i telefonicznych.

Podwyżka dla urzędników poczty.

Pos. Arciszewski wytyka opóźnienie w unormowaniu płac urzędników państwowych i oznacza dzisiejszą pragmatykę służbową jako nie wystarczającą. Urzędnicy w Kongresówce bynajmniej nie mają tak dużej pensji, jak się o tym mówi, a urzędnicy w Galicji są w nędzy.

Pos. Wójcik żąda by na poczcie panowały stosunki bezpartyjne i by ukrócono wszystkie nadużycia.

Pos. Kiernik przypomina, że sprawą urzędników zajmuje się od dłuższego czasu komisja administracyjna. Stosunki muszą być należyście zbadane, zanim komisja zdoła przedstawić Sejmowi sprawozdanie. Komisja przeczekać musi wynik prac międzyministerjalnej komisji kwalifikacyjnej. Chodzi o to, by naszą administrację uwolnić od żywołów pod względem za-

wodowym i moralnym ujemnie wykwalifikowanym.

100,000 urzędników.

Pozatem w niektórych działach istnieje nadmiar, że grozi niebezpieczeństwo, iż Polska będzie na kontynencie jednym z najbardziej biurokratycznych państw. Armja urzędnicza dochodzi już teraz do 100,000. Tego ciężaru skarbu nie wytrzyma. Prace komisji administracyjnej potrwać jeszcze kilka miesięcy. Wobec tego komisja ta przychyliła się do wniosku komisji budżetowej, by przyjąć z doraźną pomocą tam, gdzie bieda największa.

Pos. Rudziński przyłącza się do wywołania pos. Kiernika.

Podsekretarz stanu Wróblewski oświadcza, że zbytni pośpiech w sprawie wniesienia pragmatyki służbowej odbił się ujemnie na interesach państwa. Podsekretarz przedstawia następnie co rząd dotąd robił.

Rząd zdaje sobie sprawę z trudności materialnych, z jakimi urzędnicy walczą, pragnie im przyjąć z pomocą, ale musi być wstrzeźliwy ze względu na interes skarbu. Przyznano 2 1/2 miliona na potaniecie artykułów żywnościowych dla urzędników, dalej pozwolono na wypłacenie jednorazowego dodatku 1 kwietnia w wysokości półmiesięcznej pensji i taki sam dodatek będzie wypłacony 1 września r. b.

Po przemówieniu pos. Diamanda i pos. Arciszewskiego izba odrzuciła drugą część trzeciego wniosku pos. Arciszewskiego i Diamanda, przyjęła zaś wniosek pos. Kiernika o doraźnej pomocy.

Wniosek w sprawie uchwalenia 2 1/2 miliona marek dla jeńców polskich w obcych krajach przydzielono komisji budżetowej.

Rozprawa nad reformą rolną.

Potem przystąpiono do dalszej rozprawy nad reformą rolną.

Pos. Wójcik (NZR) oświadcza, że sprawę rolną należy traktować nie wyłącznie ze względu na interes jednej klasy, lecz z punktu widzenia dobra ogólnego.

W końcu mównica odczytuje oświadczenie swego klubu, domagające się takiego załatwienia reformy rolnej, któreby nie stało w sprzeczności z interesem robotnika odsuniętego od dobrodziejstwa tej reformy.

Żydzi chcą mieć wodę w Paryżu.

Po odesłaniu szeregu wniosków nagłych do komisji poszczególnych, marszałek podaje do wiadomości, że klub posłów żydowskich nie godzi się na jednogłośnie uchwaloną izbą powziętą przed kilku dniami w sprawie art. 93 traktatu zawartego między koalicją a Niemcami.

Pos. Hirschhorn podnosi to samo, dodając, że tylko „przypadkowo“ przy głosowaniu nie był obecny.

Potem odczytano 3 wnioski nagłe w sprawie ekscesów przeciw żydom.

Wnioski żydowskie.

Pierwszy wniosek pos. Daszyńskiego, aby przeciwdziałać wrogom narodu, usiłującym wyzyskać ciężkie położenie Polski, ażeby ją skompromitować pogromami na polu polityki międzynarodowej.

Wniosek pos. Rataja i tow.: Sejm wywala rząd, by przez energiczne zwalczanie paskarstwa i lichwy towarowej usunął powody rozgoryczenia ludności, oraz by w każdym wypadku wykroczeń podawał oficjalnie do publicznej wiadomości wynik dochodzeń i zastosowane środki.

Wniosek nagły pos. Tohna, Sejm uchwała wydanie odezwy, piętnującej wszelkie pogromy i zaburzenia antyżydowskie, poruczając zredagowanie tej odezwy komisji dla spraw żydowskich z terminem prekluzyjnym 5 dniowym.

Na propozycję marszałka zgodził się Sejm, żeby do każdego wniosku mógł zabierać głos 1 poseł „za“, a drugi „przeciw“.

Nie wolno paskować!

Po przemówieniach pos. Daszyńskiego, Szypera i Rataja zabiera głos pos. Tohn, który jest zdania, że kres pożarowi, który obejmuje cały kraj, położyć może tylko Sejm i zaznaczył, że nie wolno zabijać, nie wolno rabować (Głos: Nie wolno paskować). Niestety część prasy zatrąwa regularnie życie (Głos: „Nowy dziennik“) wymyśla godziennie i z fantastyczną wściekłością przedstawia żydów, jako bolszewików, Niemców i wrogów.

Pogrom polaków.

Pos. Bryl: Bezstronnie muszę stwierdzić, że w Krakowie odbył się pogrom ludności nie żydowskiej lecz polskiej. Wszyscy ranni to są żołnierze polscy. Ciekawy zresztą pogrom żydowski, gdzie giną polscy i francuscy żołnierze. Mówca cytuje stwierdzone fakty, udowadniające, że żydzi strzelali.

W głosowaniu izba uchwaliła nagłymi wnioskami Rataja i Daszyńskiego, a odrzuciła nagłość wniosku Tohna.

Następne posiedzenie jutro o godzinie 3-iej po południu.

Komunikat Poznański.

Poznań, 12 czerwca. (PAT.) Front północny. W nocy uderzył nieprzyjaciel na Strozewo i zdołał wtargnąć do wsi. Wyparto go kontratakami. Zauważono, iż podczas walki żołnierze niemieccy mieli orzełki polskie i kokardy. Na Bąbolin i Zelechlin ogień miotaczy min. Pozatem ożywiona działalność patroli niemieckich.

Szef sztabu Wroczyński,

generał podporucznik.

Mianowanie przyjaciela polaków

Paryż, 11 czerwca. (PAT.) Poznańskie Towarzystwo przyjaciół nauk mianowało Clemenceau swoim członkiem honorowym, na co Clemenceau odpowiedział, że z radością przyjmuje ten zaszczyt oraz wina sobie, iż mógł jako przywódca rządu francuskiego dopomóc do wskrzeszenia odwiecznej przyjaciółki, Polski.

Żargonowo-polskie rozporządzenie.

Warszawa, 12 czerwca. (PAT.) Minister spraw wewnętrznych rozesłał do komisarzy rządowych tudzież do naczelników policji komunalnej okólnik, podający do wiadomości, że treść rozlepionych ogłoszeń w miejscach publicznych winna być dostępna dla wszystkich mieszkańców oraz funkcjonariuszów władz. Z tych więc względów na wszelkich ogłoszeniach powyższych musi być uwzględniony oprócz napisów żargonowych również tekst polski. Przytem tekst polski powinien być na pierwszym miejscu i tych samych rozmiarów co tekst obcy.

Zniesienie stanu wyjątkowego.

Kraków, 12 czerwca. (PAT.) „Nowa reforma“ donosi, że z dniem dzisiejszym dykcja policji zniósła ograniczenia, wprowadzone z powodu rozruchów ulicznych.

Odnaczenie.

Poznań, 12 czerwca. (PAT.) Dekretem komisariatu naczelnej rady ludowej w uznaniu wyjątkowych zasług grupy wojsk wielkopolskich, które walczyły pod Lwowem, nadano pierwszemu pułkowi strzelców wielkopolskich wstęgi o barwach narodowych na sztandar pułku z napisem „Za obronę kresów”, baterjom zaś i eskadrom lotniczym metalowe orły polskie na działa i samoloty z napisami.

Litwini, estoni i ukraińcy w Watykanie.

Paryż, 12 czerwca (PAT). Z Rzymu donoszą, że w Watykanie przyjęto misję prowizorycznego rządu estońskiego, oraz nadzwyczajne poselstwo ukraińskie i litewskie.

Gospodarka litwinów.

Warszawa, 7 czerwca. (PAT.) Z Koszédar donoszą, że litwini wprowadzili tam gospodarkę zupełnie na sposób niemiecki. Każą sobie składać pewną ilość mleka i masła od każdej krowy, pewną ilość jaj od każdej kury i t. d. W razie nieposłuszeństwa zabierają ostatnią krowę, czy kurę. Ogłosili mobilizację i gwałtem

zabierają do wojska. Szlachta zagrodowa ucieka do wojska polskiego. Polskie napisy wszędzie są kasowane. Prawo bytu mają tylko napisy litewskie i rosyjskie.

Wilson i Czesi.

Paryż, 12 czerwca (PAT). Praska politechnika zamianowała prezydenta Wilsona profesorem i d-rem honoris causa.

Pochód estończyków.

Paryż, 12 czerwca (PAT). Z Rewla donoszą: Atak bolszewicki, przedsięwzięty w stronę Gątczyny odparty wojska estońskie. W okolicy Ostrowa przyszło do poważniejszych starć. Wojska estońskie w poniedziałek dotarły do zachodniego brzegu rzeki w pobliżu Kreuzburgu. Oddziały niemieckie i estońskie zniszczyły linję kolejową pod Ramockiem i Schansburglem.

Zjazd socjalistów niemieckich w Wejmarze.

Nauen, 12 czerwca (PAT). Wczoraj otwarto w Wejmarze zjazd stronnictwa socjalno-demokratycznego. Przybył minister Wissel, Noske, Schmidt. Przybyć ma też Scheideman. Zaga-

jając obrady, Müller powiedział między innymi: Porozumienie jest możliwe tylko na gruncie socjalistycznym. Porozumienie z komunistami jest niemożliwe. Przewodniczy obradom Schultze i Loewe.

Szabla honorowa dla generała Iwaszkiewicza.

Szabla, jaką wręczono gen. Iwaszkiewiczowi podczas uroczystości na jego cześć we Lwowie w niedzielę, 8-go b. m. od mieszkańców miasta, jest szablą polską z końca XVII lub początku XVIII-go wieku, odmienną od typu karabeli. Rękojeść jej z ciemnego rogu, z jelcem krzyżowym i kapturkową głowicą. Zamkasta pataka szeroki łańcuszek z plecionki drutowej.

Wszystko to pozłociste, pokryte bogatą rżniętą ornamentyką. Głownia (klinga) damasceńska, szeroko załobiona, lekko krzywa. Przy osadzie na głowni wyryte daty 1866 i 1812 mówią o jej przeszłości.

Na głowni kazał Komitet wyryć z jednej strony napis: „Gen. Wacławowi Iwaszkiewiczowi — oswobodzony Lwów“, z drugiej „R. P. 1919“

Czarniecka Góra.

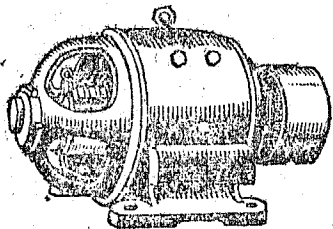
Uzdrowisko leśno-górskie, 3 wiorsty od st. Niektań, na linii Koluski — Ska rzycko. Wspaniałe warunki klimatyczne. Zdrowa, obfita i smaczna kuchnia. Dietetyka, wodolecznictwo, kąpiele słoneczne, kwaso-węglowe, elektroliczne i wszelkie mineralne, elektryzacja. Ordynuje dr. W. Smoleński. Mieszkania dla rodzin z kuchniami do wynajęcia. W głównym sezonie przedstawienia teatralne, koncerty, reuniony, wycieczki i zabawy. Informacji udziela dr. W. Smoleński, ul. Andrzeja № 5. Adres: Czarniecka Góra, p. Niektań.

895 2

SMOŁĘ GAZOWĄ 772 9
do smołowania dachów, PAPI DACHOWĄ i wszelkie dodatki dla dekarzy poleca w WYBOROWYM GATUNKU
Jan Maciński
Przedsiębiorstwo robót dekarzskich i asfaltowych
Łódź, Senatorska № 13, róg Słowiańskiej.

Knapiak, Szenberger i S^{ka}
Łódź, Przejazd № 8.

BIURO ELEKTROTECHNICZNE oraz WARSZTATY REPARACYJNE.

Instalacja elektrycznego oświetlenia i siły. Reparatcja elektrycznych dynamomaszyn i motorów. Budowa kolektorów i zapasowych części do dynamomaszyn i motorów. Skład materiałów instalacyjnych. Wykonanie piorunochronów, telefonów i dzwonek, reparaція elektrycznych aparatów kuchennych oraz badanie istniejących instalacji.

Reparacje wykonywa się szybko i po przystępnych cenach. Biuro Reklamy A. Gersdorf. 1097 n4

Płace najwyższe ceny
za brylanty, perły i złoto egz. od 1900 r.
ZAKŁAD JUBILERSKI
F. DĘBOWSKIEGO, Piotrkowska 186.

Pabjanice.
Państwo Wadzyńscy, utrzymujący biuro dzienników i sklep z materiałami piśmiennymi (Pabjanice, ul. Zamkowa) nabrali w księgarni „Czytaj“, w Łodzi, pism za marek 507 i fen. 21 i na kategoryczne żądanie zapłaty nie tylko że nie zapłacili, ale przenieśli się do innych dostawców, co zechcą dobrze osądzić Odbiorcy tego biura, a także i obecni Dostawcy pp. Wadzyńskich, czy jest to czyn etyczny. Oprócz tego za wydzierżawienie poczekalni w Pabjanicach ani feniga nie zapłacili od Nowego Roku. r1

Ogród Koncertowy ul. Przejazd № 1.
Od soboty, dn. 14 b. m.
CODZIENNE KONCERT ORKIESTRY.
Początek o godzinie 7 wiecz. 1108 1

Po powrocie z Rosji otworzyłem
ZAKŁAD MALARSKI

i pragnąc zdobyć sobie względy Sz. Klijeateli dobrą i akurata robotą — wykonywam wszelkie
ROBOTY KLEJOWE, OLEJNE

SZYLDY it. p.
po cenach najniższych,
S. Kupiecki, Piotrkowska 18.
(warszawianin). 1108:2

Profesor śpiewa solo-
Michał Galiński
uczeń A. Myszyński. Udziela lekcji na warunkach bardzo przystępnych. Lekcje rozpocznie od dnia 15 czerwca r. b. Adres: SKIERNIEWICKA 17 m. 7. 1099-1

Kupię
dom murowany na rozbiórkę
Oferty z podaniem ulicy oraz wielkość domu w Rozwoju pod „Cegła“. 868-1

Poszukiwany Handlowiec
obeznany z fabryczn. kotłami, obmurow. kotłów, izolacyjnymi robotami etc. Wynagrodzenie wysokie, możliwy nawet udział w zyskach. Oferty z życiorysem upr. się składać do 1102 3
Biura Informacyjno-Handlowego Aleksandra Gersdorfa, Piotrkowska 84 dla „Praca“.

Dwa pokoje z kuchnią
z gazowym oświetleniem do wynajęcia zaraz.
Wiadomość w Rozwoju. 1073-2

OGŁOSZENIE.

Zgodnie z decyzją komisji Ministerstwa Poczt i Telegrafów i Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 4 czerwca 1919 r. odbędzie się w Składzie Głównym i Warsztatach Reparatcyjnych Ministerstwa Poczt i Telegrafów w Widzewie pod Łodzią (Niciarnia)

LICYTACJA PUBLICZNA
in plus na sprzedaż:

- około 1500 szt. baniek blaszanych nowych, polakierowanych o pojemności około 10 litrów, począwszy od sumy mk. 10.— za sztukę,
- około 3000 szt. baniek blaszanych nowych, polakierowanych o pojemności około 6 litrów, począwszy od sumy Mk. 7.— za sztukę,
- około 600 szt. baniek blaszanych starych, o pojemności około 18 litrów, począwszy od sumy Mk. 4.— za sztukę,
- około 473,000 metrów kabla miedzianego w drucianym pancerzu, różnych wymiarów 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7 żyłowego, począwszy od sumy Mk. 1.50 ten. za metr.

Licytacja odbędzie się
w dniu 24 czerwca 1919 r.
o godz. 9-ej rano

w biurze Składu Głównego i Warsztatów Reparatcyjnych Ministerstwa Poczt i Telegrafów w WIDZEWIE pod Łodzią. Materiały powyższe można obejrzeć na miejscu w Niciarni w Widzewie pod Łodzią od dnia 16 do 24 czerwca w godzinach biurowych i tamże można otrzymać warunki licytacji.

Reflektanci na kupno winni przed rozpoczęciem licytacji złożyć w Polskiej Kasie Krajowej w Łodzi na rachunek Składu Głównego i Warsztatów Reparatcyjnych wadium w sumie na banki Mk. 3000.— na kable Mk. 50000.—

Zarządzający Składem Głównym i Warsztatami Reparatcyjnymi Min. Poczt i Telegrafów w Łodzi.

DACHY PAPIOWE pokrywa, smołuje i repara
Przedsiębiorstwo Robót Dekarskich
Józef Kerner (mistrz cechowy)
Łódź, ul. Radwańska 44.
Biuro Reklamy Gersdorfa.

1107

Ważne dla PP. Aptekarzy i Bandażystów!

Generalne zastępstwo na całą Polskę

Fabryki protez, opasek rupturowych, brzusznych i t. p.

„ORTOPROBAN”

POSIADA FIRMA

Stanisław Baran i S-ka

Magazyn Instrumentów Lekarsko-Naukowych

Kraków, ul. Sławkowska L. G.

III CENY HURTOWNE III

1107 1

III CENY HURTOWNE III

Drobne ogłoszenia:

Sprzedaz:

A.A.A.A. Meble najtaniej w Warszawie i używane, oraz łóżka metalowe, wanny i biurowe meble poleca magazyn mebli Władysława Romiszowskiego, Piotrkowska 116, I piętro. 3070-9

A.A.A. Obrączki złote od 40 marek para, pierścionki, kolczyki duży wybór, gwarancja za złoto 66 próby, zegary ścienna, zegarki, najtaniej bo w mieszkaniu prywatnym. Jan Placek, Brzezińska 10. 2900-1

A.A. Meble sprzedaje: szafy, łóżka, kredensy, otomany, garnitur cały, lodownię oraz pianino. Piotrkowska 108. Przędziecki. 5183-3

AI AI Meble różne wyprzedam: łóżka, materace, szafy, bieliźniarkę, otomanę, kredens, stół, krzesła, umywalkę, garnitur mebli salonowy, kapy pluszowe, gramofon. Piotrkowska 261 m. 4 front. 3318-9

A. Łóżka, szafy, bieliźniarkę, kredens, stół, krzesła, otomanę, tremo, salon sprzedam. Karola 8-14, lewa oficyna I-sze piętro. 3249-3

A. Otomanę dywanową, łóżka, szafę, krzesła, stół, sprzedam. Sienkiewicza 59 m. 4, oficyna pierwsze wejście, I piętro. 3279-2

A) Łóżka, materace, szafy, otomanę, biurko, lustra, stół, krzesła, komodę sprzedam tanio. Piotrkowska 223-5 I p. front. 3322-3

A. Łóżka, szafy, bieliźniarki, stoły, krzesła, otomany sprzedaje najtaniej. Piotrkowska 101, Korczak. 3320-1

A. Meble z kilku pokoi, kasę ogniotrwałą sprzedam. Piotrkowska 189-9. 3362-5

Frak sprzedam. Orla 9-16, od godz. 1-3 po poł. 3360-3

Kapusta kwaszona, transporcik przywieziony z Piotrkowa, biała, zdrowa, dobrego gatunku, sprzedaż hartowa i detaliczna. Sklep Nowo-Zarzewska 9. 3329-2

apelusze damskie tanio sprzedaje. Pusta № 1. 3255-4

Losy do 5 klasy są do nabycia w Administracji Rozwoju.

Meble sprzedam: kredens, stół, krzesła, biurko, otomanę i dwie szafy. Kilińskiego (Widzawska) 107-27. 3359-1

Meble robione przed wojną i sypialnia cytrynowa, 2 sypialnie z amerykańskiej sosny i stołowy pokój dębowy, z powodu likwidacji tanio do nabycia. Rozwadowska 33, u stolarza. 3206-4

Sklep spożywczy dobrze prosperujący do sprzedania z powodu objęcia posady. Wiadomość: Karolewska 52. 3293-2

Sprzedam dabełtówkę 12 kaliber, oryginalna belgijska, bezkurkowa, 1200 mk. Opony rowerowe przedwojenne w dobrym stanie u administratora majątku „Juljanów” w Juljanowie. 3303-2

Szafa, kredens dębowy do sprzedania, UL Łowicka № 14-2. 3251-1

Sklep kolonialny i pianino do sprzedania. Wiadomość na miejscu: Przędzalniana 15, Modrzejska. 3369-3

Urządzenie sklepu rzeźniczego sprzedam. UL Krucza 4-18. 3363-3

Zaraz do sprzedania: kredens, biurko, portjery, dywaniki, obrazy i różne drobnostki. Lipowa № 57 m. 12, III piętro. 3233-1

Zaraz do sprzedania sklep spożywczy. UL Ludwiki 56. 3365-3

Różne:

Chemizarka zaraz potrzebna. Pralnia, Piotrkowska 112. 3366-1

Czcionki stare, zużyte kupuje Administracja „Rozwoju”. 939-0

Dnia 1 lipca rozpoczynam skrócony kurs francuskiego, konwersacja. Grupami, oddzielnie. Zapisy 6-9 wieczorem. Kilińskiego 77. 3312-3

Elektrotechniczne urządzenia: telefony, dzwonki, piorunochrony, światło urzędza najtaniej Gosławski, Targowa 24. 3268-1

Hafciarki zdolne potrzebne. Wiadomość: K. Jarczińska, Piotrkowska 121, sklep. 3260-2

Kawaler inteligentny, lat 19, pragnie poznać pannę z celu matrymonialnym. Dyskrecja zapewniona. Oferty wraz z fotografią w administracji Rozwoju pod „Z. S”. 3353-1

Krawcowa przyjmuje do szycia wszelką robotę jak również przeróbki i reperacje po bardzo niskich cenach. Szkoła 5 m. 21 III piętro. 3358-3

Konwersacja francuska u młodej francuski. Widzewska 128 m. 42, pierwsza oficyna II piętro, poinformować się można od 5 do 7 po poł. 3347-pp.3

List, który był przysłany na L Nowe-Chojny od okaziciela stumarkówki № 2101980, przyszedł za późno, więc proszę okaziciela stumarkówki jeszcze raz do mnie napisać. 3355-1

Młoda, zdolna panienka poszukuje zajęcia w sklepie jako praktykantka lub do dzieci. Łaskawe oferty do Rozwoju sub „Zdolna 4”. 3292-2

Moskwa - Kijów - Odessa - Baku - Tyflis jedzie żona urzędniczki 15 czerwca. Przyjmie listy. Cegielniana 74-34, Zacharski, godzina 6-8 wieczorem. 3321-n2

Na letnisku Wolfówka jest kilka pokoi nadających się na pensjonat do wynajęcia. Wiadomość ul. Staro-Zarzewska 65 m. 7, II piętro. 3352-3

Ogród owocowy z budynkami do wypuszczenia w dzierżawę przy ul. Brzezińskiej. Wiadomość: Średnia № 51-12. 3286-1

Potrzebny młody człowiek z wykształceniem gimnazjalnym do biura. Oferty proszę składać w administracji Rozwoju, pod „Sygma”. 0-1

Potrzebna dobra freblanka (polka-chrześcijanka) do 3 dzieci na cały dzień. Zgłaszać się od 5-9. Wólczańska 251. 3350-n2

Poszukuję rutynowanego nauczyciela udzielającego gry na fortepianie. Oferty z podaniem warunków do administracji Rozwoju pod lit. „J. D.” 3354-1

Poszukuje się spółnika lub spółniczki z kapitałem 2000 marek do biura. Może pisać na maszynie. Oferty pod „Urzednik” składać do Rozwoja. 3370-1

Potrzebna zdolna służąca do wszystkiego na wies. Wiadomość: róg Zielonej i Piotrkowskiej, w cukierni, do 12. 3371-3

Sęd do wydzierżawienia 2 ogrody owocowe w Dobieszewie, gmina Dobra. 3319-2

Uczeń kl. 8 Polsk. G. mn. Tow. „Oświata” udziela wszelkich korepetycji, tudzież poszukuje kondycji. Aleje Kościuszki № 37 m. 1. 3228-1

Uczeń VI klasy przyspasabia do klas: I, II, III, IV. Wiadomość Piotrkowska 188, skł. 3259-1

W Pabjanicach poszukuję 3 pokoi z kuchnią. Wiadomość: Biuro elektrowni miejskiej dla inżyniera J. M. 3364-n2

Zaginiony pies 8-miesięczny buldog złoty w czarne pręgi, uszy ucięte. Uprasza się o odprawienie za wynagrodzeniem. Piotrkowska 133, Skarżyński. 3304-1

Zagubione dokumenty.

Antoni Sagon zagubił paszport rosyjski i niemiecki wydane w Łodzi i różne papiery. 3377-3

Bitner Andrzej zagubił świadectwo zwolnienia z wojska wydane przez wojennego naczelnika w Ekaterynosławiu. 3344-1

Bitner Andrzej zagubił legitymację zapomogową z komitetu bezrobotnych. 3343-1

Bitner Andrzej zagubił paszport niemiecki wydany w Prusach. 3346-1

Chmielewska Józefa zagubiła paszport rosyjski wydany w Łodzi i kartę pieniężną wydaną z komitetu bezrobotnych. 3326-3

Chojnackiemu Karolowi skradziono paszport niemiecki wydany w Łodzi i dokumenty wojenne uwolnienia. 3207-1

Chmielewska Józefa zagubiła paszport rosyjski wydany w Łodzi i kartę pieniężną wydaną z komitetu bezrobotnych. 3278-1

Derdoń Antoni zagubił paszport rosyjski wydany w gm. Braszów. łódzkiego. 3280-2

Dnia 9 czerwca zaginął pies policyjny 7-mio miesięczny. Łaskawy znalazca proszony jest o zawiadomienie lub przyprawienie tego psa na ul. Łowicką № 9, do gospodarza, za sowlitą nagrodą. 3245-1

Emil Knor zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3244-1

Franiszek Kozłowski zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3271-1

Goldman Urszula zagubiła paszport rosyjski wydany w gm. Zelechinek pow. Rawski. 3308-2

Górecki Jan zagubił paszport niemiecki wydany z gm. Czarnocin. 3290-2

Ignacy Kolczyński zagubił paszport niemiecki wydany w Berlinie. 3237-1

Józefa Nowak zagubiła paszport rosyjski wydany w gm. Radogoszcz. 3240-1

Jeska Leokadja zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3254-1

Jan Owsik zagubił legitymację zapomogową wydaną z kom. bezrobotnych. 3331-1

Kowalska Janina zagubiła paszport niemiecki wydany w Prusach. 3337-3

Konewka Antonina zagubiła paszport, oraz familijny Marji, Władysława i Stanisławy Konewka wydane w Łodzi. 3325-3

Karabewski Feliks zagubił legitymację chlebową na 5 osób. 3348-1

Karpińska Regina zagubiła legitymację węglową. 3351-1

Konewka Antonina zagubiła legitymację zapomogową z kom. bezrobotnych. 3324-1

Krawczyk Józefa zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3237-2

Murawska Anna zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3267-1

Małeki Tomasz zagubił paszport tymczasowy wydany w Zgierzu. 3268-1

Michał Szwajcer zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3243-1

Marja Pieterska zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3277-1

Marjan Gajewski zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3342-3

Owsik Jan zagubił paszport niemiecki wydany w Kaliszu. 3340-3

Pomykała Marjanna zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3365-3

Polakowski Wojciech zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3353-3

Podgórski Piotr zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3335-3

Podgórski Piotr zagubił legitymację chlebową na 3 osoby i kartę węglową. 3354-1

Politowski Piotr zagubił paszport rosyjski wydany w gm. Brudzice, gub. Piotrkowska. 3230-1

Pasek Antonina zagubiła paszport niemiecki wydany z magistratu m. Uniejowa. 3293-2

Pawlak Józef zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3301-2

Pogalska Kazimiera zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3276-1

Reinhold Mitschke zagubił kartę węglową. 3332-1

Szałewski Kazimierz zagubił paszport tymczasowy wydany z gm. Zadzim gub. kaliska i pasowy bilet rosyjski, karta legitymacyjna żołnierska № 11523. 3349-3

Sobczak Helena zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3361-3

Szwertner Anna zagubiła kartę węglową. 3345-1

Skorupski Józef zagubił legitymację węglową № 30060. 3333-1

Strawczyńska Hana zagubiła paszport tymczasowy wydany w Łodzi. 3257-1

Sobalska Bronisława zagubiła tymczasowy paszport wydany w Łodzi. 3264-1

Sitek Tomasz zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3230-1

Słazak Leon zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3283-2

Szajer Fryderyk i Emma zagubili paszport niemiecki wydany w Grodzisku. 3100-1

Tust Magdalena zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3269-1

Urbaniak Franciszek zagubił paszport tymczasowy wydany w Łodzi. 3300-2

Winiarska Zofja zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3339-3

Wysocki Władysław zagubił paszport wydany z magistratu m. Łodzi. 3367-3

Witkowska Marja zagubiła kartę węglową № 80111-II. 3358-1

Winiarska Agnieszka zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 3358-3

Wojnicka Helena zagubiła paszport tymczasowy wydany w Łodzi. 3336-3

Zaginiona karta węglowa na imię Franciszka Bagińskiego 3330-1

Zgubiono d. 9 czerwca w tramwaju, jadąc z Rudy do Łodzi, portfel, zawierający: paszport niemiecki, wydany na imię Edwarda Donaszewskiego, kartę wojskową z Legionów Polskich, zwolnienie ze Szczyptorni, zwolnienie z Wojska P., Dyplom na odznakę II brygady Leg. Polskich, fotografie i t. p. Łaskawy znalazca proszony jest o zwrot za sowlitem wynagrodzeniem. Główna 16. 3242 1

Zaginiony paszport familijny niemiecki, wyd. na imiona Josek-Anszel i Chaim Kerszenberg. 3273 1

Zaginiony portfel, zawierający paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Józefa Niozke, kartę węglową, kwit na odbiór brzytwy, wyd. z firmy Daberhut i 50 marek. Łaskawy znalazca proszony jest o wrzucenie wyżej wymienionych dokumentów do skrzynki pocztowej. 3251 1

Zylberberg Hana zagubiła paszport, wydany w Łodzi. 3263 1

Kupię drut gruby

stary, średnicy 2 do 7 mm. Oferty w „Rozwoju” pod „Alfa”. 976 0